

Posudek na diplomní práci Josefa Šrejmy :

Andrej Bělocvětov - Theakston (1923 - 1997)

Diplomní práce Josefa Šrejmy je monografií malíře A. Bělocvětova, jehož osudy i dílo se staly jednou z legend českého moderního umění po druhé světové válce. Šrejma si uvědomuje, že kolem Bělocvětova panuje mnoho nejasností, týkajících se už jeho životopisu a proto se ho snaží maximálně zdůvodnit a zpřesnit. Přináší tak velmi zajímavé údaje o původu Bělocvětových rodičů a o kulturně uměleckém zázemí jeho dětství a dospívání, kde potom zaujmout zejména pasáže věnované silnému vztahu Bělocvětova k Josefu Sudkovi a některým dalším aktérům české umělecké scény za války i v hektické poválečné době, utlumené potom poučnou " kulturní revolucí". Také v dalším průběhu Bělocvětova života a uměleckého působení Šrejma ověřuje nebo i zpochybňuje řadu dat osobních i institucionálních, kdy velmi podrobně sleduje zejména otázku účasti Bělocvětova na skupinových výstavách v období Máje 57 i později a snaží se identifikovat vystavovaná Bělocvětova díla, což není snadná záležitost. Plasticky je také vyličeeno poslední období Bělocvětova života a tvorby v devadesátých letech.

Nesporným přínosem práce je také to, že sleduje velmi obsáhlý soubor Bělocvětovových děl. Je to na 750 položek, vesměs obrazů a několika plastických objektů, které Šrejma zřejmě velmi dobře zná z autopsie a dovede charakterizovat. Dovede se i dobře vyrovnat se skutečností, že Bělocvětovův umělecký vývoj neprobíhal jednoduše a naopak i křížil a používal různé moderní stylové idiomy. Vede to k úvaze o " postmoderním" charakteru malířovy tvorby, jež už byla také otevřena ve výtvarně kritické literatuře, jejíž citace a seznamy autor práce uvádí.

Pro účely interpretace Bělocvětova díla si Šrejma vytváří předpoklady sledováním kulturně-uměleckého kontextu, zejména v otázce styku Bělocvětova s dobovými uměleckými skupinami, od válečného a poválečného působení surrealistů k činnosti skupin vzniklých napřelomu 50. a 60. let, jako byly právě Máj 57, Trasa nebo UB 12. Tady prokazuje dobrou znalost reálií a dokáže i evokovat určitou atmosféru doprovázející tehdejší rozvoj českého moderního názoru. Také stupňující se izolaci Bělocvětova za období t.zv. normalizace v 70. letech autor líčí výstižně a zajímavě poukazuje na Bělocvětovy politické karikatury, pocházející z této doby.

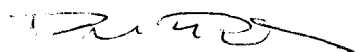
Šrejma se snaží situovat Bělocvětovův výtvarný názor nejenom srovnáváním s jeho českými současníky, ale také v jeho vztazích k velkým postavám světového moderního umění. Tady se mu to daří v případě Picassa nebo Pollocka, další srovnání (Kandinsky, Miro, Calder) trpí zkratkovitou povšečností.

Velmi náročný je u Bělocvětova rozběr a výklad jeho symboliky a ikonografie. Je to dáno jeho dotykem se surrealismem, jehož vliv byl ještě hodně citelný i v padesátých letech a potom snad i Bělocvětovou snahou vyrovnat se i s klasickým modernismem (myslím, že asi všichni výtvarníci jeho generace

pocítali koncem padesátých let tuto potřebu, reagující na to, že jim poznání klasického modernismu bylo dříve znemožněno) a pak i s abstrakcí. Šrejma často zajímavě naznačuje různé alternativní možnosti čtení Bělocvětových obrazových symbolů, ale ke skutečnému řešení těchto hádanek by asi bylo nutné zaujmout nějaké systematictější teoretické stanovisko.

Šrejmová diplomní práce je určitě přínosem v poznání díla tohoto umělce a poskytuje i některé klíče k uchopení jeho traumatizované, ale přitom vyhraněné osobnosti. Práci doporučuji k obhajobě.

Praha, 11.5.2009

(Prof.PhDr.Petr Wittlich, CSc)